

4:e sönd. i Advent 2020- Ingemar Andersson (LFS)

Tekster: Salme 149, 5. Mos 18:15-22, Fil. 4: 4-9, Joh. 1: 19-28.

Herren är nära. Johannes visar till Kristus

Förra söndagen handlade texten om hur Johannes döparens lärjungar av Johannes blev sända till Jesus med en fråga: *"Är du den som skulle komma, eller skall vi vänta på någon annan?"* Matt. 11:3. Och Jesus svarade dem med citat från profeterna om Messias verksamhet. När Johannes lärjungar gått, började Jesus tala till folket om Johannes som Herrens utvalda redskap till att förkunna Herrens ord – Guds utsända budbärare till att bereda vägen för Kristus, Messias. Och han säger om Johannes: *"Amen säger jag er: Bland dem som är födda av kvinnor har ingen trätt fram som är större än Johannes Döparen."* Matt. 11:11.

Den störste av kvinna född

Redan vid Johannes födelse hade sådant skett som gjorde att människor undrade vad det skulle bli av detta barn. Sakarias och Elisabet var ju till åren komna och barnlösa, men blev av Gud bönhörda och välsignade så att Elisabet blev gravid. Ängelns budskap från Gud till Sakarias, när han tjänstgjorde i templet, talade om ett barn med en speciell utkorelse. Han skulle vara stor inför Herren och redan i moderlivet bli uppfylld av den helige Ande. Han skulle gå framför Herren i Elias ande och kraft för att vända fädernas hjärtan till barnen och omvända de olydiga till ett rättfärdigt sinnelag och så skaffa åt Herren ett folk som är berett.

När tiden var inne

Under sin uppväxt vistades Johannes "i öde trakter, fram till den dag då han skulle träda fram inför Israel". Men så kom den dagen då tiden var fullbordad och Johannes skulle träda ut i offentligheten med sitt budskap: *"Under kejsar Tiberius femtonde regeringsår, när Pontius Pilatus var landshövding över Judeen, Herodeslandsfurste över Galileen, hans bror Filippus över Itureen och Trakonitislandet och Lysanias över Abilene, och när Hannas och Kajfas var överstepräster, då kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen."* Luk. 3:1-2. Det här var inte "det var en gång..." som alla sagor börjar. Här skildras en historisk verklighet, något som ägde rum vid en exakt tidpunkt i historien. Den tid Herren bestämt trädde Johannes fram med förkunnelsen om omvändelsens dop till syndernas förlåtelse. Och han väckte ett enormt uppseende. Som en löpeld spred sig ryktet att en profet efter fyrahundra år på nytt hade trätt fram i Israel. Och människor strömmade till. Ja, från Stora Rådet i Jerusalem sände man ut en delegation, för att fråga vem han var. Var han Elia, Profeten, Messias? Att bli tillfrågad om man är Elia, en av Gamla testamentets största profetgestalter, eller om man är Profeten som Mose talat om och som en del trodde skulle vara en speciell profetgestalt för den yttersta tiden, var verkligen ett erkännande av Johannes storhet, en stor ärebetygelse. Men utöver allt annat ifråga om upphöjelse var det ju att bli tillfrågad av folkets ledare om man är Messias. Vem skulle inte ha svällt av stolthet över att vara så högt aktad!

Men Johannes har ett annat sinnelag och ett annat vittnesbörd. *"Jag är inte Messias"*, säger han bestämt. Han är inte heller Profeten eller Elias. Att Johannes förnekar att han är Elias, skall inte ses som en motsägelse mellan Jesus och Johannes. Profeten Malaki hade ju förutsagt: Se, jag skall sända till er profeten Elia, innan HERRENS dag kommer, den stora och fruktansvärda. Mal. 4:5-6. Och i Matt. 11 säger Jesus när han talar om Johannes, att *"han är den Elia som skulle komma"*. När Johannes förnekar detta har det att göra med att folket trodde på en återuppståndna Elia. Men Johannes var en Elia i andlig bemärkelse. Ängeln hade ju sagt om honom: *"Han skall gå framför Herren i Elias ande och kraft, för att vända fädernas hjärtan till barnen och omvända de olydiga till ett rättfärdigt sinnelag och så skaffa åt Herren ett folk som är berett."* Luk. 1:17.

Och Johannes har en helt annan syn på sig själv och sin betydelse än vad Jesus säger om honom. I jämförelse med Jesus är han så ringa, att han inte ens är värd att knyta remmarna på hans sandaler. Han är ett intet. Han är bara en ropandes röst: *"Jag är rösten som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren!"* Det är en annan som ropar genom honom. Johannes ger röst åt den som ropar, precis som profeterna i Gamla testamentet var Guds mun och trädde fram med budskapet: Så säger Herren! Och Johannes predikar lag och evangelium. Utan prutmån förkunnar han domen: *"Ni huggormsyngel, vem har fått er att tro att ni kan fly undan den kommande vredesdomen?"* Att tro att allt stod väl till för att man hörde till Abrahams barn och att man gjorde något förtjänstfullt om man lät döpa sig av Johannes – det var att dra över sig domen. Guds domsyxa var redo för det avgörande hugget.

"Men mitt ibland er står en som ni inte känner", förkunnar Johannes. När Jesus en dag kommer gående, pekar Johannes och säger: "Se Guds Lamm som tar bort världens synd."

Rösten som ropar

Johannes Döparen är föredömet och exemplet för varje Guds ords förkunnare att efterfölja. Präster och predikanter vill gärna precis som andra människor bli både omtyckta och uppskattade. Men förkunnaren skall inte skymma Jesus för åhörarna. Det är Jesus som skall förhärligas och upphöjas, inte predikanten. Väl ligger det en frestelse i att med vältalighet och fyndiga formuleringar, med sköna ord och fagert tal vinna åhörarnas uppskattning, men då är det fara värt att man hamnar bland dem om vilka Paulus säger, att de *"tjänar inte vår Herre Kristus utan sin egen buk, och med milda ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor"*, Rom.16:18. Förkunnaren skall vara Guds röst: *"Jag är rösten som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren!"* Matt. 3:7. Och så skall han visa åhörarna till Guds Lamm, som tar bort världens synd.

"Mitt ibland er står en som ni inte känner." Ja, så var det. *"Vem trodde vår predikan och för vem var Herrens arm uppenbar"*, Jes. 53:1, hade redan profeten Jesaja profeterat. *"Som en späd planta sköt han upp inför honom, som ett rotskott ur torr jord."* Jes. 53:2. Nej, vem trodde att den enkla snickarsonen från Nasaret var Messias, Guds Son. Och dock var det Gud själv som stigit ner till jorden och blivit människa.

Andens verk

Johannes vittnade och sade: Jag såg Anden komma ner som en duva från himlen och bli kvar över honom. Jag kände honom inte, men han som sände mig att döpa i vatten sade till mig: Den som du ser Anden komma ner och bli kvar över, han är den som döper i den helige Ande. Och jag har sett det och har vittnat att han är Guds Son. Joh. 1:32-34.

Utan den helige Ande är och förblir Kristus okänd för oss. Men detta är den helige Andes verk: Genom nådemedlen, Ordet och sakramenten, som är den helige Andes verktyg, föres människor till omvändelse. Det är inte genom mänskliga beslut man blir omvänd, och det är inte genom extraordinära upplevelser man kommer till tro på Kristus. Det är genom det enkla, nakna Ordet, sådant det är oss givet i den heliga Skrift, som den helige Ande för människor till tro på Jesus, Frälsaren. I det heliga dopet, omvändelsens dop till syndernas förlåtelse, blir människor födda på nytt till att ta emot Jesus i tron. Och i Ordet och sakramenten har vi Kristus själv stående mitt ibland oss. Men för det stora flertalet är det som Johannes säger: *"Mitt ibland er står en som ni inte känner."*

Vi skall om några dagar fira Jesu födelsedag. Då hände detta ofattbart höga: Han som utstrålar Guds härlighet och uppenbarar Guds väsen, han som uppehåller allt genom sitt mäktiga ord, han genom vilken jordens grund är lagd, vars händer har skapat himlarna, vars tron står i evigheters evigheter – han föds till jorden av jungfrun Maria i ett stall i Betlehem och blir sann människa som vi – och är samtidigt sann Gud.

Himlarnas härskara sjöng lovsånger vid hans födelse med några fattiga herdar som åhörare. Visa män från Österns länder kom för att ge honom sin hyllning – och ändå: *"Mitt ibland er står en som ni inte känner."* Och sedan går han omkring här ibland oss i ringhet, fattig, föraktad, hånad och bespottad och dör till sist som en förbannelse upphängd på ett kors. Allt gör han i syndares ställe. Fullkomligt uppfyller han Guds heliga lag. Till sista skärven betalar han vår syndaskuld och förskaffar åt oss en evigt gällande rättfärdighet. Som Segerfursten uppstår han på Påskdagen och ger sedan sina apostlar uppdraget att i hans namn gå ut i världen och förkunna syndernas förlåtelse för alla folk. Och sedan hans värv är slutfört återtar han sin plats i härligheten, där han nu sitter på Faderns högra sida i höjden och ber för oss. Så förkunnas också i dag enligt hans uppdrag syndernas förlåtelse i Jesu Kristi namn för dig. Av bara nåd, helt oförtjänt får du nu äga rättfärdighet och salighet och vara ett Guds barn, Guds arvinge och Jesu Kristi medarvinge. I det heliga dopet gavs dig allt detta – och har du under livets irrfärder gått vilse och bort ifrån Gud och Frälsaren, så är du i kraft av dopets nåd välkommen tillbaka. Och Jesus Frälsaren, vars väg Johannes beredde, betygar: *"Den som kommer till mig skall jag sannerligen inte kasta ut."* Joh. 6:37.

Men "vem tror vår predikan och för vem är Herrens arm uppenbar"? *"Mitt ibland er står en som ni inte känner."* Fariséerna och de utsända från Stora Rådet förstod inte vem Johannes Döparen var. De förstod inte varför han döpte och de visste inte vad han menade, när han sade: Se Guds Lamm som tar bort världens synd. Har du sett och förstått detta? Paulus skriver:

"Och erkänt stor är gudsfruktans hemlighet: Han som blev uppenbarad i köttet, bevisad rättfärdig genom Anden, sedd av änglarna, predikad bland folken, trodd i världen, upptagen i härligheten."

1 Tim. 3:16. Amen.